

Húsvét

„A húsvét hangulata úgy közeleg e napokban, mint egy szép fehér madár árnyéka, szállongva halad a folyó tükrében. Napról napra újabb kalendáriumi érzések révedeznek föl az emberi lelkekben, mert a naptár legnagyobb hangulatcsináló.” – Krúdy Gyula

Korcsoport: általános iskola 2. osztály (7-8 évesek)

A foglalkozás célja: A húsvét világi és vallási megközelítésével való ismerkedés. Az ünnepi készülődés hangulatának megteremtése, a népi hagyományok felelevenítése.

Tervezett idő: 30-40perc +kézműveskedés

Szükséges eszközök: számítógép internethozzáféréssel, hangszóró, színes lapok, fehér lap, olló, folyékony ragasztó, filctoll

1. Találós kérdés:

Hogy senki ne érjen a nyomába,
A cipőjét húzza fel, aki gyáva,
Az egyik üregi, a másik mezei,
De a répát mindegyik szereti.

- Nyúl -

2. A nyuszi a húsvét egyik szimbóluma. Mi jut eszedbe még a húsvétról? Segít Neked ez az ábra:

3. A húsvét eredete. Jó, ha tudod! 😊

A húsvét a keresztény közösségek egyik **legfontosabb mozgó ünnepe**, ami annyit jelent, hogy a kezdete és a vége minden évben más napra esik. **Húsvét napján Krisztus feltámadását ünneplik.**

Nagypénteken halt kereszthalált Jézus. A templomokban az oltárokat letakarják, a harangok némák ezen a napon. **Nem szabad húst enni.** Az ilyenkor szokásos étrend az ecetes-hagymás hal, a rántott leves, valamilyen húsmentes tészta vagy tojásos, tejes ételek. Tipikus böjti, nagypénteki ebéd a bableves és mákos tészta is. Nagypéntekhez babonás félelmek kötődnek a paraszti életben.

A víznek mágikus erőt tulajdonítottak. Nagypénteken napfelkelte előtt friss kútvízzel vagy patakvízzel kellett mosakodni, az védett a betegségek ellen. Ezt a hajnali vizet aranyvíznek nevezték.

Nagyszombat a húsvéti örömnünnep kezdete. Ezen a napon véget ér a 40 napos böjt, és újra megszólalnak a harangok. Legjelentősebb eseményei a nagyszombatnak a víz- illetve tűzszentelés. Katolikus templomokban a gyertyát a megszentelt tűz lángjáról gyújtják meg. Az új tűz gyújtása a remény szimbóluma is. Jellegzetes szokás még a feltámadási körmenet szombat estéjén.

Húsvét hétfő a magyar népeletben **a locsolkodás napja.** Hajnaltól kezdve a fiúk **vízzel, kölnivel** locsolják meg a lányokat. A lányok a legszebb ruhájukban pompáztak, ami nem maradhat szárazon! 😊 Még ma is sok helyen vödör vízzel locsolják meg a lányokat, hogy el ne hervadjanak. A **locsolásért**, s az előtte elhangzó **locsolóversért** cserébe **piros tojást, hímes tojást** kaptak a fiúk.

A legények az ajándékba kapott tojásokkal játszották, két tojást addig kocogtattak össze, míg az egyik el nem tört. Akié ép maradt, az nyert. **Kókányolásnak** nevezték a tojásvágást is. A tojást letették a fal tövébe, és öt tyúklépés távolságból kellett belevágni a pénzérmét. Ha beletalált a pénzzel úgy, hogy az megállt a tojásban, akkor a **kókányoló** nyerte a tojást. 😊

4. Szeretnék egy mesét olvasni Neked, ami a húsvétról szól. Hallgasd szeretettel:

Igyártó Zita: Az erdő ajándéka

Valamikor réges-régen, amikor az állatok még tudtak beszélni, az volt a szokás, hogy a húsvéti hímes tojásokat az erdei nyulak festették. Nyáron a vadvirágok lehullatott szirmaiból színes festékeket készítettek, és nyárfakéregből készült dobozokban tárolták tavaszig.

Így dolgoztak egész nyáron Nyúl apóék is. A virágszirmokat gyűjtögették, ősszel pedig a fák színes leveleit. Télen száraz fűszálakból apró pemzliket, ecseteket kötözgettek, és mindezeket a kamra polcaira rakosgatták el. Tavasz felé nagy volt a sürgés-forgás a baromfiudvarok tájékán is, a tyúkok előkészítették a szép, fehér tojásokat és várták az erdei vásárlókat. Lassan elmúlt a tél, és megérkezett a tavasz. A cinegék meg is beszéltek egymás között az eseményeket.

– Nyitni kék, nyitni kék! – énekelte az egyik. – Csicsidő, csicsidő! – jött hamarosan a válasz.

Meghallották ezt a beszélgetést a hóvirágok és előbújtak a puha mohatakaró alól. Hamarosan a többi tavaszi virág is feléledt téli álmából: a lila kökörccsin, a kékszirmú kővirág, a bólogató fehér ruhás tőzike, a sárga köntösbe bújt kankalin. Az erdei tisztást tarkabarka virágszőnyeg díszítette. Nyúl apó és családja már alig várták, hogy elkezdhessék a munkát. Húsvét előtt pár héttel Nyúl apó így szólt:

– Elérkezett az idő, gyerekek, holnap munkához látunk. Janka és Panka, ti hozzátok elő a kamrából a festékeket és pemzliket, a fiúk pedig induljanak a faluba a megrendelt tojásokért! A nyuszifiúk előszedték a kis kézi szekerüket és elhúzták a falu felé, a lányok pedig a konyhába szaladtak, de kis idő elteltével éktelen sivalkodással rohantak vissza.

– Üresek a polcok, eltűntek a pemzlik és a festékek! Mivel fogunk dolgozni?

Nyúl apó és Nyúl anyó értetlenül néztek egymásra. Nemrég még minden megvolt, ki követhetett el ilyen gonoszságot? Ha nem kerülnek elő a munkaeszközök, húsvétkor a gyerekek nem találnak majd hímes tojásokat a bokor alatt. Hamarosan megérkeztek a fiúk is a szép fehér tojásokkal. Nagy volt a csalódásuk, mikor megtudták, mit történt. Elhatározták, hogy ha törik, ha szakad, megkeresik a tolvajt.

El is indultak hát az erdőbe és kérdezték a szembejövő erdőlakókat, hogy tudnak-e valamit az eltűnt festékekről, de senki nem tudott segíteni. Szarka asszonyság a fészke körül sürgölődött, őt is megkérdezték.

– Én nem tudok semmit, – válaszolta nevetve – de azért kérdezzétek meg a rókát is.

Elindultak hát a róka házához, s mikor odaértek, bizony elámultak azon, amit láttak. A ház előtt egy tisztáson egy tarkabarka csodalény éppen tojást festett, vagy inkább akart festeni, ami azonban sehogy sem sikerült neki, mert a festék nem ragadt meg a tojásokon, de annál inkább a bundáján. Ilyen tiritarka rókát még nem látott a világ. Szegény róka nem tudta, hogy a tojásokat festés előtt nedves szivaccsal át kell törölgetni. A rejtély bizony megoldódott: a róka volt a tettes. Meg is bánta őkelme, mert egy hétig mosta bundáját a patakban. azonban ez a nyulakon nem segített, mert se festék, se pedig egy árva pemzli nem maradt, a kétbalkezes festőművész mindent elpocsékol, és tönkretett.

A társaság szomorú szívvel tért haza. Nem tudták, mitévők legyenek. Ültek a ház eresze alatt és búsan lógatták a füleiket. Nyúl anyó elővette a vizeskannát, és vízért indult a közeli forráshoz. Szomorú volt ő is. Leült a forrás csordogáló vize mellé és kedvetlenül nézte a bokrok között tevékenykedő cinegéket. Egyszer csak különösen kedves, csilingelő hangon szólította meg valaki:

– Miért vagy ilyen szomorú, Nyúl anyó?

Az anyó körülnézett, de nem látott a közelben senkit. A csilingelő hangocska azonban ismét szólította:

– Nyúl anyó, Nyúl anyó, itt vagyok melletted, miért búslakodsz?

Nyúl anyó lenézett a földre, hát közvetlen közelében egy csokornyí hóvirág virult.

– Te szólítottál, hóvirág? – kérdezte Nyúl anyó.

– Én hát! Miért itatod az egereket?

– Jaj, jaj kedves hóvirág, nagy baj történt nálunk. A róka elcsente a festékkészletünket és az ecseteket is. Nem tudunk tojásokat festeni. Csalódnak majd a gyerekek, hogy húsvét vasárnapján nem találnak hímes tojásokat a kertek bokrai alatt.

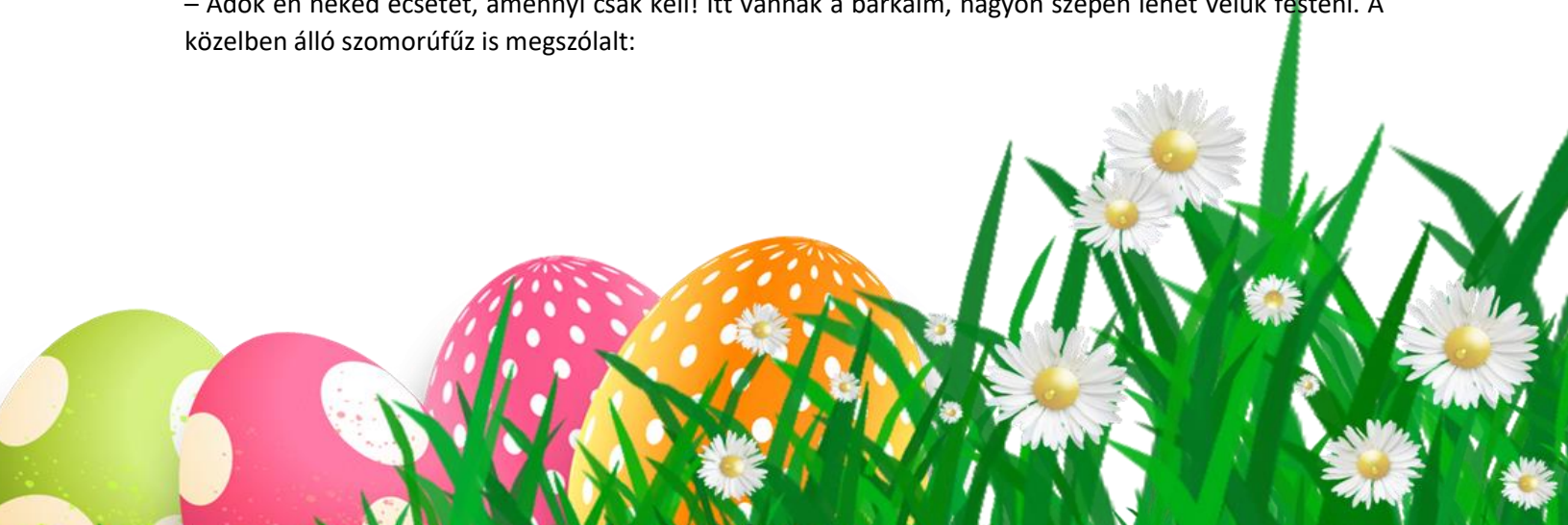
– Csak ez a baj? Ezen könnyen tudunk segíteni- mondta a hóvirág.

Egyet fütttyentett és a cinegék mind odasorakoztak a közeli fák ágaira.

– Kedves cinegék – kezdte a hóvirág. – vigyétek el a hírt az erdő minden vadvirágának, hogy a nyulak nagy bajban vannak! Nincs festékük a tojásfestéshez, ezért mindenki adjon egy kevéskét a saját készletéből.

A cinegék azonnal szétszéledtek és kisvártatva meg is érkeztek a festékekkel tele kis nyírfacsupokkal. A hóvirágok fehér és zöld festéket küldtek, a kővirág szép világoskékét, a tözike fehérét, a kankalin sárgát. Festék már volt elég, csak az ecset hiányzott. Ekkor megszólalt a fűzfabokor, aki eddig csendesen nézte a nagy sürgés-forgást.

– Adok én neked ecsetet, amennyi csak kell! Itt vannak a barkáim, nagyon szépen lehet velük festeni. A közelben álló szomorúfűz is megszólalt:

– Én is adok vesszeimből, fonjatok belőle kosarat, hogy legyen miben hazavinni a sok festéket és barkát!

El is készült a kosár, és Nyúl anyó boldogan vitte haza az erdő adományát. Otthon nagy lett az öröm. Azonnal munkához is láttak. Még soha ilyen szép hímeseket nem festettek a nyulak. El is készültek időre. Amikor a festéssel végeztek, szomorúfűz vesszőből sok-sok apró kosárkát fontak, ezekbe rakták a tojásokat és elrejtették vasárnap hajnalban a kertek bokrai alá.

Milyen nagy volt az öröm, mikor kora reggel a kislányok kiszaladtak a kertbe és a bokrok alatt megtalálták a fűzfakosárákba rejtett csodaszép hímes tojásokat! Másnap, húsvét hétfőn a locsolódó legénykék is ámulva nézték a különös fényben játszó remekműveket. Sokáig találgatták, hogy az idén miért ilyen különlegesen szépek a tojások. A titkot azonban csak a nyulak, az énekesmadarak és a vadvirágok tudták. azt, hogy igazán szépet csak a szeretet, a megértés és az összetartás tud alkotni, s hogy mindez az erdő ajándéka.

5. Beszélgetés:

- Melyik volt a kedvenc részed a mesében?
- Te hol lennél legszívesebben a történetben?
- Milyen állatok szerepeltek ebben a mesében? (erdei nyulak, tyúkok, cinkék, szarka, róka)
- Milyen növényekkel találkoztál benne? 😊 (vadvirágok, hóvirág, kővirág, tőzike, kankalin, fűzfabokor, barka, szomorúfűz)
- Szerinted miért voltak nagyon különlegesek azok a tojások, amiket a gyerekek találtak?
- Ti hogyan ünneplitek otthon a húsvétot?

6. Hollókőn ma is tartják néphagyományainkat. Érdekes élőben is megnézni. Most egy videón keresztül hozzuk el Neked a hollókői locsolkodás hangulatát:

<https://www.youtube.com/watch?v=taLJTh5qRZo>

7. **Készítettünk egy keresztrejtvényt Neked.** Ha figyelmesen elolvastátok az ismertető szöveget a húsvétról, akkor könnyedén ki tudod tölteni. Anyukák, apukák segítsenek!

<https://crosswordlabs.com/view/husvet-44>

8. Rengeteg húsvéti apróságot lehet készíteni. **Mi egy papírnuszt választottunk ki Neked.** 😊 Készítsd el, s küldd el nekünk a szily.pedasszisztensek@gmail.com e-mail címre névvel s osztállyal ellátva.

<https://www.youtube.com/watch?v=4jSEUTgCVfM>

9. A fiúknak hoztunk pár **locsolóverset** ötletként:

Harangoznak húsvétra,
Leszakadt a tyúklétra.
Kezdődjék a locsolás,
Mindenkinek jut tojás.

Józsi vagyok, szép és laza,
Locsoljak, vagy menjek haza?

Rózsa, rózsza szép virágszál,
Szálló szélben hajladozzál.
Napsütésben nyiladozzál,
Meglocsollak, illatozzál.

***Kellemes húsvéti ünnepeket kívánunk
mindnyájatoknak!***

